

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΝΟΜΟΣ ΗΛΕΙΑΣ
ΔΗΜΟΣ ΉΛΙΔΑΣ

ΑΝΑΡΤΗΤΕΟ ΣΤΗΝ ΙΣΤΟΣΕΛΙΔΑ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ
ΚΑΙ ΤΟ ΔΙΑΥΓΕΙΑ

Α Π Ο Σ Π Α Σ Μ Α

Από το πρακτικό τής 13ης/2024 τακτικής συνεδρίασης του Δημοτικού Συμβουλίου Ήλιδας

Αριθμός απόφασης 205/2024

ΘΕΜΑ: Επί αιτήσεως τοποθέτησης τιμητικής πλάκας προς τιμήν τού Γερμανού αντιφασίστα Βέρνερ Ίλλμερ

Στην Αμαλιάδα, σήμερα, 24 Ιουλίου 2024, ημέρα Τετάρτη και ώρα 20.30', στην αίθουσα συνεδριάσεων του Πολυλειτουργικού χώρου, συνήλθε σε τακτική δημόσια συνεδρίαση το Δημοτικό Συμβούλιο Ήλιδας, κατόπιν της υπ' αριθμ. 13/15067/19.7.2024 έγγραφης πρόσκλησης της Προέδρου, η οποία δημοσιεύτηκε και επιδόθηκε νόμιμα σε όλα τα μέλη τού Συμβουλίου και τον Δήμαρχο, σύμφωνα με το άρθρο 67 του ν. 3852/10, όπως τροποποιήθηκε εκ νέου από το άρθρο 6 του ν.5056/23 (Α' 163).

Στη συνεδρίαση παραβρέθηκε ο Δήμαρχος κ. Χρήστος Χριστοδουλόπουλος.

Επίσης, σε σύνολο «25» δημοτικών συμβούλων βρέθηκαν παρόντες/ούσες «19», και ονομαστικά:

1. Γεωργοπούλου Θεώνη [Παράταξη «Ήλιδα συμμαχία για το αύριο»]- Πρόεδρος	15. Λυμπέρης Ερνέστο [Παράταξη «Ήλιδα νέα εποχή Γιάννης Λυμπέρης»]
2. Παπαγιαννόπουλος Γεράσιμος- Αντιδήμαρχος Προγραμματισμού	16. Παπαδόπουλος Βασίλειος /Ε.Π Πηνειάς
3. Τσεριώνης Κωνσταντίνος Αντιδήμαρχος Τεχνικών, Πολιτικής Προστασίας και Υδάτινων Πόρων	
4. Γεωργουλής Αλέξανδρος- Αντιδήμαρχος Διοικητικής Μέριμνας	
5. Νικολόπουλος Χρήστος	
6. Ανδρουτσόπουλος Ανδρέας	
7. Αθανασόπουλος Ιωάννης- Αντιδήμαρχος Παιδείας	
8. Λαμπρινός Σπυρίδων	17. Κορτέση Άννα [Παράταξη «Ήλιδα 36»]
9. Ευσταθόπουλος Ηλίας-Αντιδήμαρχος Υγείας, Πρόνοιας	18. Τσαγρής Νικόλαος
10. Κουτρομπής Κωνσταντίνος	
11. Καραπιπέρης Γεώργιος	
12. Κράλλης Γεώργιος-Αντιδήμαρχος Άθλησης, Νέας Γενιάς	
13. Αναγνωστόπουλος Κωνσταντίνος/ Αντιδήμαρχος Δ.Ε Πηνειάς	19. Πολύδωρος Βησσαρίων [Επικεφαλής παράταξης «Λαϊκή Συσπείρωση Ήλιδας»]
14. Γεωργούλιας Αθανάσιος/Ε.Π Πηνειάς.	

Απόντες/Απούσες

(Οι οποίοι/ες δεν προσήλθαν αν και κλήθηκαν νόμιμα)

1. Τρικόγιας Κωνσταντίνος-Αντιδήμαρχος Καθαριότητας /Υδάτινων Πόρων
2. Λυμπέρης Ιωάννης [Επικεφαλής παράταξης «Ήλιδα νέα εποχή Γιάννης Λυμπέρης»]
3. Χριστοφόρου Ευάγγελος
4. Αστερής Ευγένιος - Αντιπρόεδρος
5. Παπαδάκος Ανδρέας [Επικεφαλής παράταξης «Ήλιδα 36»]
6. Κότσιφας Διονύσιος - Γραμματέας.

Κατόπιν τούτου, η Πρόεδρος διαπίστωσε ότι υπάρχει νόμιμη απαρτία και κήρυξε την έναρξη της συνεδρίασης.

Η δημοτική υπάλληλος Αντωνία Γιαννοπούλου τήρησε τα πρακτικά.

Αποχωρήσεις: Ο κ. Παπαδόπουλος αποχώρησε μετά τη λήψη απόφασης στο 14^ο Θ.Η.Δ, δηλώνοντας ότι υπερψηφίζει στα επόμενα θέματα.

Η Πρόεδρος, ανακοινώνοντας το 3^ο θέμα τής ημερήσιας διάταξης, έθεσε υπόψη των συμβούλων την αίτηση των παραγωγών ιστορικού ντοκιμαντέρ, η οποία αναφέρει τα εξής:

«Αίτηση χορήγησης άδειας, ντοκιμαντέρ 'Πειθαρχική Μεραρχία 999'

Αξιότιμε κύριε Δήμαρχε,

Ονομάζομαι Αντιγόνη Νουφαρίτση και επικοινωνώ μαζί σας εκ μέρους του σκηνοθέτη κύριου Κώστα Σταματόπουλου και του παραγωγού κύριου Παναγιώτη Κακαβιά. Αυτή την περίοδο βρίσκεται σε εξέλιξη η παραγωγή του ντοκιμαντέρ μας με τίτλο "Πειθαρχική Μεραρχία 999". Το ντοκιμαντέρ αυτό αναφέρεται στις πράξεις αντίστασης Γερμανών στρατιωτών κατά την περίοδο της φασιστικής Γερμανικής κατοχής στην Ελλάδα και χρηματοδοτείται από το Ελληνικό Κέντρο Κινηματογράφου και την ΕΡΤ.

Στα πλαίσια των γυρισμάτων, επιθυμούμε να τοποθετήσουμε μια μνημιακή πλάκα προς τιμήν τού Βέρνερ Ίλλμερ, μέλους της «Οργάνωσης Γερμανών Αντιφασιστών στην Πελοπόννησο», ο οποίος εκτελέστηκε στις 28/07/1944 και ετάφη στην Αμαλιάδα.

Παρακαλούμε όπως μας χορηγήσετε την άδεια για την τοποθέτηση της τιμητικής πλάκας σε σημείο που θα μας υποδείξετε εσείς».

Επιπλέον, επισυνάπτεται, η αναφορά τού Δημοσιογράφου, Ιστορικού Περικλή Δ. Καπετανόπουλου, η οποία αναφέρει:

«Οι Γερμανοί αντιφασίστες και η Αμαλιάδα

Στην Ελλάδα, οι περισσότεροι Γερμανοί στρατιώτες που συνεργάστηκαν με το ΕΑΜ και εντάχθηκαν στον ΕΛΑΣ, ανήκαν στα Τάγματα 999, γνωστότερα και ως 'οι στρατιώτες με την γαλάζια ταυτότητα'. Οι μονάδες αυτές συγκροτήθηκαν το 1941 με εγκύκλιο του γερμανικού Υπουργείου Εσωτερικών.

Στις τάξεις τους εντάχτηκαν φυλακισμένοι για τα πολιτικά τους φρονήματα (κομμουνιστές, σοσιαλιστές, χριστιανοδημοκράτες κ.α), καθώς και κατάδικοι που είχαν τιμωρηθεί για αντικρατικές ενέργειες. Διοικητές τους ήταν φανατικοί Ναζί. Το 1943 μερικά Τάγματα 999 μεταφέρθηκαν στην Πελοπόννησο και ένα από αυτά εγκαταστάθηκε στην Αμαλιάδα.

Οι στρατιώτες του 40ου Τάγματος Φρουράς Οχυρών Πεζικού 999 στην περιοχή της Αμαλιάδας φρόντισαν να αποκαταστήσουν επαφή με το ΕΑΜ/ΕΛΑΣ, συγκροτώντας στο εσωτερικό τού Τάγματος αντιναζιστική ομάδα με ηγέτες τον κομμουνιστή Βέρνερ Ίλλμερ από το Βερολίνο και τον πρώην αθλητή Φραντς Σνάιντερ από το Μόναχο.

Σύμφωνα με μαρτυρία τού στρατιώτη Κούρτ Νέτμπαπ, ο οποίος υπηρέτησε στην Αμαλιάδα: «Από μας οι αντάρτες έπαιρναν κάθε πληροφορία που επιθυμούσαν, δύναμη των μονάδων, είδος του οπλισμού, ονόματα των αξιωματικών, σχέδια ενεργειών καθώς και ονόματα Ελλήνων που είχαν κοινωνικές επαφές με τους αξιωματικούς, για να προλάβουμε έγκαιρα τους καταδότες».

Η ομάδα του Άλμερ και του Σνάιντερ διακινούσε μεταξύ των Γερμανών στρατιωτών προκηρύξεις του ΕΑΜ, γραμμένες στα γερμανικά. Η διοίκηση της Βέρμαχτ στην Πελοπόννησο, εκτιμούσε ως μηδενική την μαχητική αξία των μονάδων αυτών, και σε έκθεσή της, τον Μάιο του 1944, τις θεωρούσε έτοιμες να αυτομολήσουν.

Το καλοκαίρι του 1944 η δράση Γερμανών αντιφασιστών προδόθηκε, και έξι στρατιώτες ως πρωταίτιοι συνελήφθησαν, και στις 4 Ιουνίου καταδικάστηκαν σε θάνατο από γερμανικό στρατοδικείο. Άλλοι 120 στρατιώτες στάλθηκαν στις στρατιωτικές φυλακές στην Γερμανία.

Οι έξι, εκτελέστηκαν στις 9 Ιουλίου 1944 στην Αμαλιάδα «από τριάντα επίλεκτους υποδεκανείς και υπαξιωματικούς», στην κοίτη της Σοχιάς, 500 μέτρα δυτικά από τη σιδηροδρομική γέφυρα της Αμαλιάδας.

Τα ονόματα των εκτελεσμένων είναι τα εξής:

1. Χέρμαν Μπόντε, γενν. 1.2.1911 στο Μπρόιτσην (πρώην κομμουνιστής δημοτικός σύμβουλος στο Μπραουνσβαϊχ)

2. Φραντς Σνάιντερ, γενν. 13.12.1913 στο Μόναχο

3. Βίλλι Ντέμελ, γενν. 17.4.1910 στο Ντόρτμουντ

4. Γενς Γιουχέλκα, γενν. 21.4.1913 στο Στέτιν

5. Ρούντολφ Καλμπ, γενν. 7.4.1905 στο Αννόβερο

6. Χάινριχ Βάρνκεν, γενν. στο Μπάντεν, επαρχία Φέρντεν

Στις 28 Ιουλίου εκτελέστηκε ο κομμουνιστής Βέρνερ και η σορός του τάφηκε από τους Γερμανούς στο νεκροταφείο τής Αμαλιάδας. Την επομένη, τουφεκίστηκε και ο Άντον Μπέργκχουμπερ.

Αυτή είναι εν συντομία η άγνωστη, στους περισσότερους, ιστορία των στρατιωτών με την «γαλάζια ταυτότητα», που βρέθηκαν στην Αμαλιάδα στην διάρκεια της Κατοχής και πλήρωσαν με τη ζωή τους, τη δράση τους ενάντια στην ναζιστική Γερμανία, και την πολύτιμη βοήθεια που έδωσαν στο ΕΑΜικό αντιστασιακό κίνημα της περιοχής.

Ας είναι αυτό το σημείωμα, μια αφορμή για να τιμηθεί, με κάποιο τρόπο, η μνήμη τους στην πόλη της Αμαλιάδας».

Στη συνέχεια, ο Δήμαρχος ανέφερε ότι, μετά από ενημέρωση που είχε από τους αιτούντες, ο Ίλλμερ αναφέρεται ξεχωριστά, διότι ήταν ο αρχηγός τής ομάδας. Ωστόσο, στην πλακέτα θα μπουν και τα ονόματα και των υπολοίπων 7 εκτελεσθέντων. Προτείνουν δε, να τοποθετηθεί η πλάκα στην πλατεία Καζαντζάκη, η οποία είναι πιο κοντά στον τόπο τής εκτέλεσης. Η δημοτική αρχή, έκανε και κάποιες άλλες προτάσεις, π.χ να τοποθετηθεί πιο κεντρικά, στην πλατεία Μπελογιάννη, ούτως ώστε να γίνει γνωστό το γεγονός σε πιο πολύ κόσμο.

Ακολούθησε συζήτηση επί του θέματος και τοποθετήσεις δημοτικών συμβούλων.

Στο τέλος, ο Δήμαρχος πρότεινε να τεθούν και οι δύο προτάσεις όταν θα γίνει συνάντηση με τους δημιουργούς τού ντοκιμαντέρ, και να ληφθεί απόφαση από κοινού, και με τους αρχηγούς των παρατάξεων.

Κατόπιν, η Πρόεδρος κάλεσε τα μέλη να ψηφίσουν.

Η παράταξη του κ. Λυμπέρη και του κ. Παπαδάκου συμφώνησαν με την πρόταση του Δημάρχου.

Η Λαϊκή συσπείρωση ανέφερε ότι θεωρεί ως καλύτερη τοποθεσία την πλατεία Καζαντζάκη, καθώς πάντα αυτές οι πλακέτες μπαίνουν στον τόπο εκτέλεσης, γιατί σχετίζονται με την ιστορική μνήμη και έχουν συγκεκριμένη σημασία.

Το **Δημοτικό Συμβούλιο**, αφού έλαβε υπόψη του:

- 1) Το αίτημα της κινηματογραφικής ομάδας.
- 2) Την ιστορική καταγραφή των γεγονότων και τις σχετικές πηγές.
- 3) Την παρ. 1 του άρθρου 65 ν. 3852/10
- 4) Την περ. στ' παρ. Ι του άρθρ. 75 ν. 3463/06-ΚΔΚ, περί αρμοδιότητας του δήμου για εφαρμογή πολιτικών για την ανάδειξη και προστασία τού τοπικού πολιτισμού και ιστορικών χώρων τής περιοχής.

Ομόφωνα αποφασίζει

- Εγκρίνεται η τοποθέτηση μνημιακής πλάκας προς τιμήν τού Γερμανού αντιφασίστα κομμουνιστή Βέρνερ Ίλλμερ, ο οποίος εκτελέστηκε από τους Γερμανούς στις 28 Ιουλίου 1944 και τάφηκε στην Αμαλιάδα.
- Στη μνημιακή πλάκα, θα αναγραφούν τα ονόματα και των υπόλοιπων 7 Γερμανών αντιφασιστών, οι οποίοι, επίσης, εκτελέστηκαν τον Ιούλιο του 1944 στην Αμαλιάδα.
- Το σημείο τοποθέτησης της πλάκας, θα αποφασιστεί από κοινού με τους συντελεστές τού ντοκιμαντέρ, τη δημοτική αρχή και τους εκπροσώπους των δημοτικών παρατάξεων.

Η απόφαση αυτή πήρε αριθμό -205- έτους 2024

Η Πρόεδρος

Ακριβές απόσπασμα
Ο Δήμαρχος

Τα Μέλη

Χρήστος Χριστοδουλόπουλος